

בית הדין הארצי לעבודה

עע 277/09

המערער

יצחק רוזנברג

המשיבה

מדינת ישראל- משרד החינוך

בפני: השופט שמואל צור, השופטת רונית רוזנפלד, השופט אילן איטח
נציגת עובדים גב' אתי פרץ, נציג מעבידים מר זאב רפואה

בשם המערער: עו"ד סיגל פעיל ועו"ד שרון אלקיים
בשם המשיבה: עו"ד מירב קליימן

פסק – דין

השופט שמואל צור

1. ערעור בפנינו על גובה הפיצוי שנפסק למערער על ידי בית הדין האזורי בנצרת (השופט חיים ארמון; תיק ע"ב 2768/04) בקשר לפיטוריו של המערער שלא כדין מתפקידו כמורה במדינה. פסק הדין של בית הדין האזורי – עליו לא הוגש ערעור מטעם המדינה – מגולל מסכת קשה וכואבת של הליך פיטורים "קפקאיים" שננקט כלפי המערער המבוסס על נימוקים שאינם אמיתיים, אשר סופם הוא פיטוריו של המערער שלא כדין, בגיל 53, לאחר כל - 15 שנות שרות. בקשר לפיטורים אלה תבע המערער פיצוי כספי בגובה שכר עבודה עד הגיעו לגיל פרישה ובית הדין פסק לו פיצוי בגובה של שכר שנת עבודה אחת (תשס"ד), בניכוי הפנסיה לאותה שנה בסך כולל של 48,720.68 ש"ח, נושא ריבית והצמדה מיום 1.3.04, בצירוף הוצאות משפט בסך 487 ש"ח ושכר טרחת עורך דין בסך 5,000 ש"ח. כאמור, הערעור נסוב על מיעוט סכום הפיצוי שנפסק למערער.

2. באין ערעור מטעם המדינה על פסק דינו של בית הדין האזורי, התשתית העובדתית הנוגעת לעניין עולה מפסק דינו של בית דין זה ולמעשה אין היא שנויה במחלוקת. עיקרה של תשתית זו יפורט להלן.

בית הדין הארצי לעבודה

עע 277/09

התשתית העובדתית

3. המערער, יליד שנת 1950, החל עבודתו במדינה כמורה לערבית בשנת הלימודים תשמ"ח (1987/88). המערער הועסק בקריית החינוך "אורט חצור", שבה חטיבת ביניים וחטיבה עליונה. חלק ממורי קריית החינוך הם עובדי "אורט" וחלקם עובדי מדינה. המערער נמנה על עובדי המדינה.

4. המערער פוטר מן השירות במסגרת של הליך של צמצומים שנקט משרד החינוך בשנת הלימודים תשס"ג (2003). בבית הדין האזורי טענה המדינה כי עוד בשנת הלימודים תש"ס (2000) ואף לפני כן, התגלו בעיות בשיטת ההוראה של המערער, אך בית הדין האזורי קבע כי טענה זו לא הוכחה. כל שקבע בית הדין האזורי הוא –

"לכל היותר, ניתן לקבוע (על סמך העולה במרומו מעדותו של מנהל בית הספר מר אליק אבנר – שייקרא להלן "אליק") שמי שניהל את חטיבת הביניים בשנת הלימודים תש"ס לא היה מרוצה לחלוטין מעבודתו של התובע כמורה, אך זאת לא דוקא מבחינת ההוראה עצמה אלא מבחינות אחרות (בחינות עמומות שאליק הגדיר כ"כל מיני ארועים שלו (של המערער - ש.צ.) עם תלמידים ועם הורים".

בית הדין האזורי סיכם נקודה זו לאמור –

"... לא הוכח כי היה פגם כלשהו בטיב עבודתו של התובע כמורה ובמדריך הוראה, עד שנת הלימודים תש"ס, אך נראה שמי שכיהן בתש"ס כמנהל חטיבת הביניים לא היה מרוצה לחלוטין מעבודתו של התובע ולאחר מכן – העביר תחושה זו לאליק".

(סעיף 4 לפסק הדין).

5. בשנת הלימודים תשס"א היה המערער בשבתון ולימד בבתי ספר אחרים. עם תום שנת השבתון דובר על העברת המערער לבית ספר אחר אך עניין זה לא יצא אל הפועל. המערער הוחזר לקריית החינוך בחצור הגלילית בהסכמתו של מנהל בית הספר מר אליק אבנר (אליק), אשר היה מרוצה מחזרתו של המערער ללמד בבית ספרו (סעיף 7 לפסק הדין).

בית הדין הארצי לעבודה

עע 277/09

6. בשנת הלימודים תשס"ב לימד המערער רק 12 שעות שבועיות (מתוך 22 שעות) וזאת בשל חוסר רצונו של מנהל חטיבת הביניים שהמערער ילמד במשרה מלאה, בשל צמצום שעות התקן בקריית החינוך ובשל סברתו של אליק שהמערער יכול לתרום מכישוריו כרכז מערכת ולא דווקא בהוראה (סעיף 8). בפועל עיקר זמנו של המערער בשנת הלימודים תשס"ב לא הוקדש להוראה אלא לתפקידי רכו מערכת, עוזר בטחון וחבר הנהלת בית הספר (סעיף 9). מצב זה לא תאם את נוהלי משרד החינוך שכן לדעת המשרד שעות ריכוז המערכת היו אמורות לבוא על חשבון מכסת השעות של רשת "אורט". עם זאת אליק דיווח על כך למפקחת על בית הספר הגב' נורית שלף (להלן – **נורית**) ופירט בפניה את הסיבה להצבתו של המערער כרכז מערכת על רקע עמדתו של מנהל חטיבת הביניים. דיווח זה לא הובא לידיעת המערער. (סעיף 11).

על כל פנים, בית הדין האזורי קבע כי אליק היה מרוצה מתיפקודו של המערער כרכז מערכת ואין חולק כי הוא מילא את תפקידו באופן מיטבי (סעיף 12).

7. בשנת הלימודים תשס"ג נמשכה מתכונת העסקתו של המערער כמו בשנת תשס"ב, אך היקף השעות צומצם מ-12 שעות שבועיות ל-9 שעות. במהלך שנה זו החליט משרד החינוך על צמצום ניכר בתקציבו החל משנת תשס"ד, צמצום שהעלה את הצורך לפטר מורים רבים.

8. על רקע זה הוציאה הנהלת החינוך ביום 20.3.03 וביום 8.4.03 מכתבים אל מנהלי המחוזות הכוללים קריטריונים לפיטורים מינהליים של מורים והם:

1. מורים למקצועות לא נדרשים.
2. מורים "פרופסיונליים" שעבודתם אינה נדרשת.
3. מורים שמשרתם קטנה משליש משרה.
4. ...

בית הדין הארצי לעבודה

עע 277/09

5. מורים המצויים במצבת מעבר מעל שנתיים שעבודתם אינה נדרשת ולא ניתן לשבצם.
6. מורים שעל פי חוות דעת הגורמים הרלבנטים במחוז (מנהל/ מפקח) תרומתם המקצועית לבית הספר נמוכה יחסית לתרומתם המקצועית של עמיתיהם בבית הספר.
(סעיף 14 לפסק הדין).

על בסיס קריטריונים אלה נדרשו מחוזות המשרד – באמצעות המפקחים – להכין בדחיפות רשימת מורים המיועדים לפיטורים. בהתאם לכך הכינה נורית, המפקחת על בית הספר, רשימה של חמישה מורים המומלצים לפיטורים ובהם המערער. הרשימה הוכנה בעצה אחת עם אליק (סעיף 15 לפסק הדין).

9. נורית נדרשה לנמק את הכללת המערער ברשימת המועמדים לפיטורים ועשתה זאת במכתב מיום 10.4.03 אל גבי יעל שטיינברג, מנהלת גף כח אדם בהוראה במחוז הצפון של המשרד (להלן - יעל). במכתב זה נאמר:

"המורה הנ"ל עובד בבי"ס חט"ב אורט חצור, כמורה לערבית. המורה אינו מסוגל להתמודד עם תלמידים בכיתות מלאות, חסר סבלנות, צועק, פוגע ומעליב תלמידים. שיעוריו משעממים, חסרי מעוף ואינם משיגים את מטרותם. המורה מיושן בדרכי ההוראה שלו ושייך לקבוצת המורים הפרופסיונליים הרבים בבית ספר זה. אי לכך המורה מוצע לפיטורין מנהליים".

על מכתב זה אומר בית הדין האזורי דברים נוקבים אלה:

"על תוכנו של המכתב האמור אין לומר אלא שהוא שערורייתי. בניגוד למה שאפשר היה להתרשם מאופן שבו נורית דיווחה על אופן ההוראה של התובע, הרי שנורית לא ביקרה בשיעוריו של התובע. נורית, בעדותה, לא הצליחה לתת הסבר מניח את הדעת לבסיס שעליו היא השתיתה את התיאורים של שיעוריו של התובע.

בית הדין הארצי לעבודה

עע 277/09

נורית העידה כי היא שוחחה עם אליק, שוחחה עם מנהל חטיבת הביניים ושוחחה עם המפקחת לערבית, אך מעדותה לא נראה שגורמים אלה מסרו לה את הפרטים שהיא כללה במכתבה מיום 10.4.03. אדרבא; למרות אותם תיאורים על שיעוריו של התובע, נורית העידה כי היא לחצה על אליק שיחזיר את התובע להוראה (שו' 10-11 בעמ' 33 לפרוטוקול).

הרושם הברור שעלה מעדותה של נורית, היה שבשל הלחץ שבו היא היתה נתונה באותו מועד, כאשר הוטל עליה להכין, בתוך שבועיים, רשימות של מיועדים לפיטורים מכל 16 בתי הספר שעליהם היא פיקחה – היה חשוב לה לבסס את הכללת השמות ברשימה, תוך שהיא סמכה על כך שמה שנאמר במכתבי הביסוס – לא יגיע לידיעת המורים עצמם, אלא ישמש כתכתובת פנימית בלבד".

(סעיף 16 לפסק הדין).

נדמה שאין מקום להוסיף על דברים אלה של בית הדין האזורי והם מדברים – אם לא "צועקים" – בעד עצמם. על סמך דברים אלה ועל סמך עדותה של נורית בבית הדין האזורי מסכם בית הדין האזורי בנקודה זו לאמור:

"על סמך האמור לעיל ניתן – לדעתי – לקבוע (וכך אני קובע), כי נורית העדיפה לכתוב מזכר שייראה כמבסס הנמקה של הכללת התובע ברשימת המיועדים לפיטורים, מבלי לדקדק אם אכן התיאורים של שיעורי התובע שהופיעו במזכר אכן נכונים או לא, שכן ממילא אין מדובר בפיטורים פדגוגיים, וממילא – כך סברה נורית – התיאורים לא יגיעו לידיעת התובע".

(סעיף 16 סיפא לפסק הדין).

10. יעל קיבלה את מכתבה של נורית בהנחה שהוא משקף את האמת וכתוצאה מכך נכלל המערער ברשימת המורים המועמדים לפיטורים. לאור זאת נשלח אל המערער מכתב המזמין אותו לשימוע ולדיון בפני ועדה פריטטית (סעיף 18 לפסק הדין). הליך השימוע התקיים ביום 21.5.03 ובו ביום התקיים גם דיון בוועדה הפריטטית. בית הדין קבע כי במהלך השימוע לא נאמר למערער מה היו הגורמים שהביאו להכללתו ברשימת המועמדים לפיטורים וכל

בית הדין הארצי לעבודה

עע 277/09

שהובא לידיעתו - כמו גם לידיעת נציגי ארגון המורים בוועדה הפריטטית - היה שמדובר ב"משהו טכני של שעות פרופסיונליות" (סעיף 20). על רקע זה ביקש המערער לאפשר לו לשרת לפחות עד הגיעו לגיל 55 (עוד שתי שנות לימוד) כדי לאפשר לו לקבל פדיון ימי מחלה בלתי מנוצלים (שם).

נציגי המורים בוועדה הפריטטית התנגדו לפיטוריו של המערער אך חרף זאת הוציאה לו המנהלת הכללית של המשרד מכתב פיטורין בו נאמר כי פיטוריו נעשו "עקב קיצוצים ושינויים במערכת החינוך" (סעיף 22).

11. המערער ערער על החלטה זו בפני שרת החינוך דאז ואף ארגון המורים דרש לכנס בעניינו ועדה פריטטית עליונה. בעקבות כך ביקשה הנחלת משרד החינוך את תגובת מחוז הצפון לפיטוריו של המערער. פניה זו הועברה אל יעל אשר ביקשה את תגובת נורית וזו האחרונה כתבה אל יעל ביום 30.6.03 לאמור:

"יצחק לא לימד השנה ערבית בשל קשייו הרבים בהתמודדות עם תלמידים. יצחק הוא המורה הפחות טוב להוראת הערבית בביה"ס על שם אברט בחצור. נכון שעברו מפואר אך היום לאור צמצומי השעות והפחתת מספר התלמידים בביה"ס, אין בידי אפשרות להמשיך ולאפשר לו לעבודה במסגרת ביה"ס".

(סעיף 26 לפסק הדין).

בקשר לכך מציין בית הדין האזורי כי אין חולק שהאמור במכתבה של נורית אינו נכון שכן המערער הועסק בהוראת ערבית גם בשנת הלימודים תשס"ג. עוד ציין בית הדין האזורי כי -

"האמור במכתב זה גם סותר את האמור במכתבה הקודם של נורית, מיום 10.4.03. הביקורת על עבודתו של התובע, כפי שנאמרה במכתב מיום 30.6.06, מבוססת בדיוק כמו שמבוססת הביקורת על עבודתו במכתב מיום 10.4.03 - כלומר - בלתי מבוססת כלל".

(סעיף 26 סיפא לפסק הדין).

בית הדין הארצי לעבודה

עע 277/09

12. אין צורך לאמר כי תגובת מחוז הצפון להנהלת המשרד בירושלים התבססה על מכתבה זה של נורית ליעל מיום 30.6.03, לאמור:

"מר רוזנברג, עובד הוראה קבוע, מורה להוראת הערבית ויתקו בהוראה 16 שנים.
לאחר שובו משנת שבתון בתשס"ג, לא עסק בהוראת הערבית בשל קשיים שהיו לו בהתמודדות עם תלמידים והוטלו עליו תפקידים שונים כמו הכנת מערכת שיעורים.
עקב צמצום בשעות הוראה ובמספר התלמידים בביה"ס אין אפשרות להמשיך את העסקתו במסגרת בה עבד בשנה"ל תשס"ג.
לאור זאת ולאור הקצוצים להם נדרש המשרד לקראת שנה"ל תשס"ד, אני מבקש לדחות את ערעורו ולהשאיר את פיטוריו בתוקף מצ"ב חו"ד הפיקוח".

על כך אומר בית הדין האזורי:

"לא ברור אם במונח "חו"ד הפיקוח" שכתב מנהל המחוז הוא התכוון רק למכתבה של נורית מיום 30/6/03 או גם למכתבה מיום 10/4/03. בין אם כך ובין אם כך – אין מדובר בחוות דעת של מפקחת (שהיתה יכולה להינתן רק לאחר ביקורים בשיעוריו של התובע), אלא במזכר או מזכרים פנימיים, שכפי שציינתי כבר לעיל – תוכנם בעייתי ובלתי מבוסס, וחלק מתוכנם – אף אינו נכון בעליל".

(סעיף 27 לפסק הדין).

כמובן שעל יסוד כל אלה דחתה שרת החינוך את עררו של המערער (מכתבה מיום 24.8.03; סעיף 28 לפסק הדין) ופיטוריו נכנסו לתוקף. פניותיו של המערער לאישי ציבור שונים בקשר לפיטורים – לא הועילו (סעיף 29).

להשלמת התמונה יצויין שבחודש אוקטובר 2003 התכנסה הוועדה הפריטטית העליונה על פי דרישת ארגון המורים, אך לא הושגה בה הסכמה (סעיפים 32-34 לפסק הדין). בסופו של דבר נכנסו פיטוריו של המערער לתוקף והוא פרש לפנסיה ביום 1.9.03.

בית הדין הארצי לעבודה

עע 277/09

13. כפי שציינו בפתח הדברים (סעיף 1 לעיל), חייב בית הדין האזורי את המדינה לפצות את המערער בסכום של כ-48,000 ש"ח, בנוסף על הוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין.

הערעור

14. הערעור הוא על גובה הפיצוי שפסק בית הדין האזורי. המערער מלין על כך שבית הדין האזורי לא פסק לו את מלוא סכום הפיצוי שנתבע בסך של כ-524,000 ש"ח המבוסס על חישוב משכורתו המלאה מיום פיטוריו ועד הגיעו לגיל פרישה. המערער מלין על כך שלא נפסק לזכותו פיצוי נוסף ונפרד על עוגמת נפש בסך 10,000 ש"ח וכן הוא טוען שיש לפסוק לו פדיון ימי מחלה שלא נפסקו על ידי בית הדין האזורי. המערער חוזר על עיקר טענותיו בבית הדין האזורי ומתבסס, בעיקר, על המימצאים והמסקנות שבפסק הדין של בית הדין. המערער מדגיש את עוגמת הנפש הרבה שנגרמה לו, את הוצאות ממעגל העבודה ואת נסיבותיו האישיות.

15. המדינה אינה מערערת על פסיקת בית הדין האזורי אך תומכת בתוצאותיה. המדינה עומדת על הצורך בצמצומים שעמד ביסוד ההחלטה לפטר את המערער. המדינה טוענת כי ההחלטות שהתקבלו בעניינו של המערער היו ענייניות ונעשו בתום לב. המדינה טוענת כי הליך הפיטורים נעשה כדין ותוך מיצוי זכות השימוע. המדינה מציינת כי המערער נמנע מלנקוט הליך המונע את פיטוריו והתמקד בתביעה כספית. לאור זאת, כך טוענת המדינה, אין לפסוק למערער פיצוי על כל תקופת עבודתו הצפויה במדינה עד גיל הפרישה אלא פיצוי שאינו עולה על שנת משכורת אחת, כפי שפסק בית הדין האזורי. כמו כן טוענת המדינה כי אין לפסוק למערער פדיון דמי מחלה מאחר והוא פוטר לפני הגיעו לגיל 55 וזכותו לרכיב זה לא השתכללה.

16. לאחר שנתנו דעתנו לטענות הצדדים ולכלל נסיבות העניין מוצאים אנו כי דין הערעור להתקבל בחלקו.

בית הדין הארצי לעבודה

עע 277/09

17. הפרשה שבפנינו עגומה ומטרידה. מדובר בפיטורים של מורה שנעשו שלא כדין. אי החוקיות שדבק בהחלטת הפיטורים לא היה נעוץ בעצם הצורך לפטר מורים בשל צמצומים או בנקיטת ההליכים הפורמליים הכרוכים במעשה הפיטורים. אלה ואלה היו לכאורה תקינים או נראים כתקינים כלפי חוץ. אי החוקיות במעשה פיטוריו של המערער היה נעוץ בעילת הפיטורים ובהנמקה שלא היו אמיתיים ונכונים. מדובר בהחלטה מאולצת התלושה מן המציאות ש"נתפרה" למערער לצורך התאמתה לקריטריונים שנקבעו, בלא שהיה לכך בסיס מספיק בנתוני האמת. מדובר בהחלטה שמשעה שהתקבלה, היא הונצחה מכח הבירוקרטיה והפכה חלוטה, מבלי שנבחנה או עמדה לביקורת על ידי הדרגים הממונים במשרד.

18. איש לא חלק על הצורך בפיטורי צימצום במערכת החינוך במועד הרלבנטי. מדובר ברע הכרחי אשר כל גוף – פרטי או ציבורי – עשוי למצוא עצמו בפניו במציאות של מצוקה תקציבית. איש גם לא חלק על הצורך בקביעת קריטריונים לפיטורים ואלה אמנם נקבעו על ידי הנחלת המשרד על פי פרמטרים שיווינוניים של צורכי המערכת, סדרי עדיפויות ושיקולים מקצועיים (סעיף 8 לעיל). הקושי – כמו תמיד – נעוץ בצורך לבחור את המועמדים לפיטורים תוך בחינת נתוניהם האישיים והמקצועיים לקריטריונים שנקבעו. בנקודה זו חל כשל מערכתי שראשיתו בהמלצה המתייחסת לפיטורי המערער. המלצה זו כללה "נתונים" על יכולת ההוראה של המערער, על כישוריו הפדגוגיים ועל התנהלותו בכיתה (מכתבה של נורית מיום 12.4.03 (סעיף 11 לעיל) שאינם מבוססים על דו"חות מסודרים או על נתונים מבוססים או על התרשמות אישית של הכותבת אלא על דברים בעלמא שנאמרו – או לא נאמרו – בעל פה. ההמלצה נערכה בלחץ של זמן שככל הנראה לא איפשר לבצע את הבדיקה המתאימה. זוהי מציאות עגומה שאי אפשר לקבל אותה. זוהי מציאות שגוף מינהלי ציבורי אסור שייקלע אליה. לא בכדי כינה בית הדין האזורי את מכתב ההמלצה של נורית כ"שערורית" (סעיף 16 לפסק הדין).

בית הדין הארצי לעבודה

עע 277/09

19. בהמשך, מכתב ההמלצה של נורית שימש בסיס "עובדתי" להחלטות הדרגים הבכירים יותר במשרד. גורמים אלה קיבלו את האמור בו כמשקף נכונה את המציאות. אף שבדרך כלל הגורם הממונה יכול להסתמך על המלצתו של גורם "השטח", לא התקיים במקרה זה כל מנגנון של בקרה על תהליך גיבוש ההמלצה. לא נשמעה דעת המנהל וגרוע מכך – לא הובאו לידיעתו של העובד הפרטים שנכללו במכתב ההמלצה על מנת לאפשר לו להתמודד עימם. לא בכדי נותר קולו הזועק של המערער על העוול שנגרם לו כקול קורא במדבר. יותר מכך, גם בדיוני הוועדה הפריטטית לא הוצגו נימוקי ההמלצה (סעיף 21 לפסק הדין) ובהליך הערר בפני השרה דאז הוצגו בפניה פרטים על המערער שלא היו נכונים (סעיף 26 לפסק הדין).

20. אכן, נדמה שאין תיאור מדויק יותר למה שקרה בעניינו של המערער מאשר "כשל מערכתי". היה כשל בתחילת הדרך, היה כשל בנסיון לחפות על הכשל הראשוני ובעיקר – כשל מערכתי בהעדר מנגנון בקרה מובנה או ביקורת על תהליך קבלת ההחלטות לשלביו השונים.

21. זאת ועוד ולא פחות מטריד, נדמה שגם פסק דינו החמור של בית הדין האזורי נותר בבחינת "אות מתה". לא הובא בפנינו כל מידע על "חשבון נפש" שנערך במשרד בעקבות פרשה זו. נדמה שלאיש במשרד לא איכפת ממה קרה ואיך שקרה.

בית הדין אומר את דברו ועולם כמנהגו נוהג. דבר זה דרוש תיקון. כולנו בני אדם ואין איש חף משגיאות וטעויות. אך מערכת ציבורית מרכזית וחשובה כמו משרד החינוך חייבת - קודם כל לעצמה - לבדוק את הפרשה לפרטיה ולהפיק לקחים לעתיד לבוא, שאם לא כן יחזרו אותן תקלות על עצמן בעתיד. אנו מקווים שדברינו אלה יביאו את המשרד לערוך בדק בית ולהסיק את המסקנות הדרושות לתפקודו התקין, לפחות לעתיד לבוא.

בית הדין הארצי לעבודה

עע 277/09

22. עניין לנו בעובדים. עניין לנו בבני אדם. החלטות שיש לקבל בעניינו של עובד - קשות ומאולצות ככל שיהיו - חייבות להתקבל על בסיס נתוני אמת מבוססים. החלטות חייבות להתקבל תוך הקפדה על שקיפות ומתן הזדמנות של אמת לעובד להתמודד עימן. החלטות של גוף מורכב המטפל באלפי עובדים חייבות להיות מלוות גם במנגנון של פיקוח ובקרה על מנת לגלות חריגות ועיוותים ולעמוד על משמר הפרופרציות. למרבה הצער כל אלה לא התקיימו בעניינו של המערער.

23. בנסיבות העניין אנו סבורים שהפיצוי שנפסק לערער נמוך ואינו מספק. למערער נגרם עוול חריג בנסיבותיו. המערער נקלע למערכת קפקאית אשר הביאה לפיטוריו שלא כדין בטרם עת. המערער נפגע פגיעה קשה ואין לבוא עימו חשבון על כך שבחר בסעד כספי ולא ביקש לחזור לעבודה. עם זאת, הסעד הכספי שתבע המערער - משכורת עד הגיעו לגיל פרישה - מוגזם. גם תביעתו לפדיון דמי מחלה אינה במקומה שכן לא התקיים בו תנאי הזכאות של גיל 55 ולא הוכח שפיטוריו נועדו למנוע ממנו זכות זו. עם זאת בבואנו לקבוע את שיעור הפיצוי הנכון למערער מצאנו לנכון להביא בכלל שיקולינו גם מרכיב זה בתביעתו.

24. בנסיבות העניין מוצאים אנו לפסוק למערער פיצוי נוסף על הסכום שנפסק לו בבית הדין האזורי. בקביעת שיעורו של הסכום הבאנו בחשבון כי בית הדין האזורי פסק למערער סכום השווה להשתכרותו במשך שנה אחת בלבד, בניכוי סכומים ששולמו לו כפנסיה. סכום זה נראה בעינינו נמוך מאוד. נכונה בעינינו טענתו החלופית של המערער כי מקרה זה הוא מסוג המקרים הקשים המצדיקים פסיקת פיצוי בסכום המשקף שיעור השתכרות במשך תקופה ארוכה יותר, בהתאם למה שנקבע בפסיקות של בית דין זה לנסיבות קשורות וחריגות. כמו כן אין ספק בעינינו כי יש הצדקה בנסיבות המקרה לפסוק למערער פיצוי על עוגמת נפש בהתאם לתביעתו. בנוסף, ונוכח נסיבותיו הקשורות והמיוחדות של המקרה, אף מצאנו מקום להתחשב בעובדה שהמערער פוטר שלא כדין בהיותו בן 53 שנים, בסמוך לפני הגיעו לגיל שבו

הערת מערכת: השיבוש ברצף הטקסט מצוי
 כבר בעותק פסק הדין שפורסם באתר
 הנהלת בתי המשפט

בית הדין הארצי לעבודה

עע 277/09

מבוססים. החלטות חייבות להתקבל תוך הקפדה על שקיפות ומתן הזדמנות של אמת לעובד להתמודד עימן. החלטות של גוף מורכב המטפל באלפי עובדים חייבות להיות מלוות גם במנגנון של פיקוח ובקרה על מנת לגלות חריגות ועיוותים ולעמוד על משמר הפרופורציות. למרבה הצער כל אלה לא התקיימו בעניינו של המערער.

23. בנסיבות העניין אנו סבורים שהפיצוי שנפסק לערער נמוך ואינו מספק. למערער נגרם עוול חריג בנסיבותיו. המערער נקלע למערכת קפקאית אשר הביאה לפיטוריו שלא כדין בטרם עת. המערער נפגע פגיעה קשה ואין לבוא עימו חשבון על כך שבחר בסעד כספי ולא ביקש לחזור לעבודה. עם זאת, הסעד הכספי שתבע המערער – משכורת עד הגיעו לגיל פרישה – מוגזם. גם תביעתו לפדיון דמי מחלה אינה במקומה שכן לא התקיים בו תנאי הזכאות של גיל 55 ולא הוכח שפיטוריו נועדו למנוע ממנו זכות זו.

24. בנסיבות העניין מוצאים אנו לפסוק למערער פיצוי נוסף על הסכום שנפסק לו בבית הדין האזורי בסכום של 125,000 ש"ח, נכון להיום. בנוסף על כך תישא המדינה בהוצאות המערער בערעור בסכום של 25,000 ש"ח.

לאור דברי הביקורת שלנו כלפי התנהלות משרד החינוך, יועבר העתק פסק דין זה לידיעת שר החינוך והמנהל הכללי של משרד החינוך.

ניתן היום, אייר, תשי"ע (3 מאי, 2010) בהעדר הצדדים.

השופט אילן איטח
 השופטת דניאל רוזנבלד
 השופט שמואל צור
 נציג מעבידים מר זאב הפואה
 נציגת עובדים גב' אתי פרץ